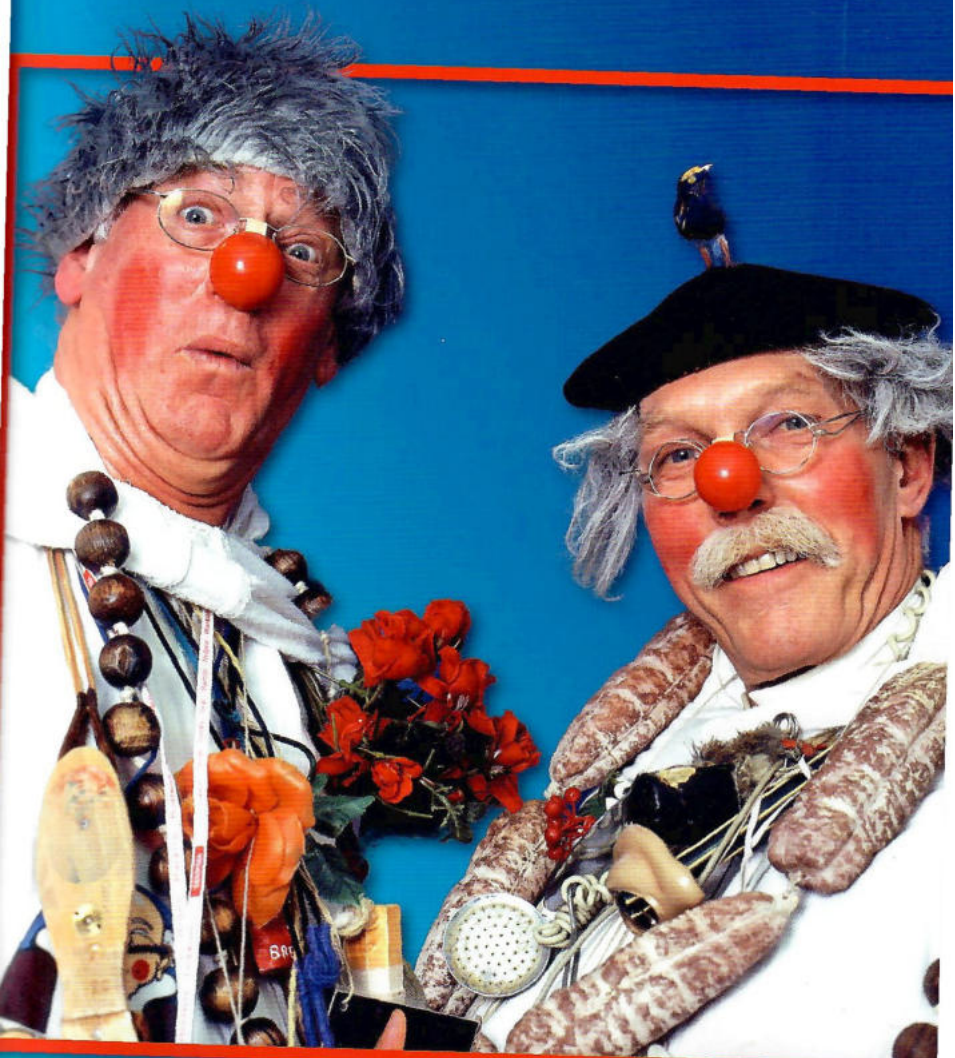

Kurzus Bredaos Spesjakk

Waarom de Paoters weer optreden....?

De Bredase Paoters Terrepetijn OH (Theo Melis) en Sjaggerijn OW (Theo Borghouts) zijn al vele jaren met emeritaat. Ze houden niet van geraniums en daarom hoefden zij er niet lang over na te denken om nog eenmaal de woelige wereld op te zoeken en nog één allerlaatste keer op te treden en zo een bijdrage te leveren aan de instandhouding van ons aller Grote Kerk.

Voor elke euro die de Stichting Grote Kerk ophaalt legt de overheid er twee bij. Daarom zijn we de Paoters dankbaar. Zij gingen in 2006 met emeritaat en gaven in dat jaar hun 25e en laatste officiële Bredase Les. Maar sindsdien hebben ze nog een aantal malen opgetreden, telkens weer om de Grote Kerk te steunen.

En mocht u meer willen doen aan het in stand houden van onze Grote Kerk, wordt dan Vriend van de Grote Kerk. Meer informatie vind u op www.wordvriendvandegrotekerk.nl

Heel veel plezier.

Hans Canters, Voorzitter Vrienden van de Grote Kerk

ABC Clinic maakt moeilijke zaken makkelijk uitpakken.
Een gezonde loop begint bij een goede arts.

ABC Clinic

Suzanne van den Broek
vindt ABC Clinic leuk
3 uur

Suzanne straalt
weer na haar
behandeling met
injectables

MOOI JEZELF BLIJVEN

Paardeweide 22 A-B 4824 EH Breda 076 - 542 31 54 www.abc-clinic.nl

Inleiding

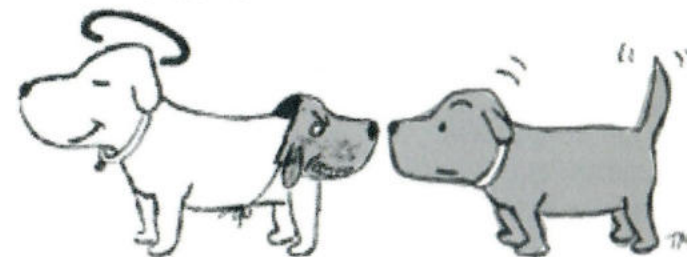
Stel je voor: je komt terug van vakantie en de Grote Kerk is verdwenen uit het straatbeeld! De stad is ineens veranderd in een groot dorp. Wij, de Paoters Terrepetijn OW en Sjaggerijn OH van Ut Kielegats Taole Instetuuut zijn voor de zoveelste keer gewekt uit onze emeritate winterslaap door een noodkreet van De Vrienden van de Grote Kerk. Daarom, en met de hulp van Stichting D'n Vuilen'Oek, celebreren we de laatste onvervalste Bredase Les ten bate van dat fonds.

Uit de 25 jaarlijkse Bredase Lessen, twee officiële examens en vele Bijscholingscursussen en Klasjeneerlessen zijn de Paoters het meest enthousiast geworden over de volgende uitdrukkingen.

- Ge witt'ut dikkels tonnie! (het blijft onzeker / we zullen wel zien)
- Doedegij dadd'is laote! (hou daar eens mee op)
- Val dôôd, lêêfde gij ok nog? (het is verrassend jou te zien)
- Al draogd'un drol in un draogstoel rond, ut is en blijfd'un gèven'ôôp stront! (je kunt je niet beter voordoen dan je werkelijk bent)
- Maar favoriet is de effectieve manier om iemand de mond te snoeren door minzaam "Zeejt'ie" of "Zeejse" te antwoorden.

Kom, we gaan snel aan de slag met wat waarschijnlijk als "Opa's laatste kunstje" de Bredase historie in zal gaan.

Aldus gegeven te Breda op 4 november 2018,
De Paoters Terrepetijn OW en Sjaggerijn OH van Ut KTI

Pooweezie

Sjoke, de weduwe van ôônze Jan,
gong uit vrije meej unnen'âândere man.
Ut liep uit d'âând en ze deejen'ut saome,
todda Sjoke riep toen ze klaor kwaome:
"As munne Jan di wis, wazz'ik nonnie van'um af,
dan draoiden'ie zun'eigen om in zun graf"
Nouw, zeej dieje vent: "As gij ut meej mijn noggun kirke doet,
dan leg jouwe Jan uiteindeluk wir goed!"

Witt'ut nog?

De letter 'H'

Un'ondje in un'okske meej un'opke meej'ooj. 'Ap zeej'ut'ondjen'en hop wazzut'ooj. 'IJ ston meej un hijsmuts op lâângst ut Hoster'outs kenaol.

Kernachtige verkortingen

Bende benukt, 'oe kenedigj nouw da rot'ondje lepeltraon geve?

Gemakzucht?

T'is allabonneur zeej de pestoor en'ij nam op zun ellevedertigst un kejaske naodat'ie un kerremenaojke g'eten'ad.

Persoonlijk voornaamwoord

Zullie zeeje da men'aor meej oew potloojerken'adde gezien.

Wederkerige voornaamwoorden

Kende gij oew'eigen'errinnere dammen'ôôns'eige vegallepeerd'adde.

Bezittelijke voornaamwoorden

Z'opoe durren'ond'ad gin'aor op zun'arsus.

Vragende voornaamwoorden

Wa denkte gij? Aon waffere plâânt groeien'errebeesjes?

Lidwoorden

'K'eb zon las van konstiepaosie, da'k er gin'ôôp mir op'eb, da'k nog unnen'ôôp ken doen op dum pleej.

Dubbele klinkers

Aa: De raore Paoter at'un bekâânst laauw kerremenaojke, datt'ie gaauw klaorgemaokt'ad g'ad!

De schoefelèèr 'ad un pèèrse paoskèèrs aongestoke g'ad, omda zun lâântèère kepot was.

Au: Dieje blaauwe kaoter mot gaauw'opôuwe meej miejaauwe, wâânt ik luss'um raauw.

Ee: Ut schêle mènes 'eet tweej keer êêle vette kèès g'ete, zeej ze! D'irste van de miste beejbie'adden'un bietjen'un ontstoke kiltje.

Ei: T'is aajeren'of jong..., ge ken'ut'aoken'of braaje.

Oo: Ôônzen'omen'Onnereej zunne lopsen'ond'ad un gebroke pôôt opgelôpe g'ad.

'IJ dromde dadd'ut grotst'anniemeermeske okk'ut blotste was.

Oe: Ut bloejke moes pusseej dur ketoene broeksken'aon; z'atter genogt.

Ie: Ut stieruff'er van de perrewepse en'ij wer oppernuuwt gestoke.

Uu: 'Kmot'oe waarschouwe, de kuus lôpt tegen'oew'aon te douwe.

Ui: Ze krûpt meej dur bûksken'over ut lûkske, omdasse durren'ênkel vestûkt'ad g'ad.

Ontwikkeling Bredaos: ABN – 'Sjiek' Bredaos – Bredaos

Onze Arnold moest naar de WC – Ôônze Nol moes naor de pleej – Snolleke moes schijte.

Bredaose tusseletters: -n, -m, -d, -j, -w en de -t

1. *Ast'ie unnen'ond'eet zitt'aont'aole, wilt'iej'um niej'opgeve.*

2. *Naoj'ondepoep vinnik dikkels katestront ut errugste ruuke!*

3. *De pliesiej'eed'omstembeurt unnen'allegtôôn unnen'âând gegeve en nouw kommez'âânde tekort.*

4. *Dun diejen'ad'op ut Vekôôtplein zunnen'okkiebal vanspres deur unnen'eejtelaozieruit gegoojd g'ad.*

5. *Zoow'ad diejen'uilemballek zowad'unnen'artaonval g'ad, omdatt'ie gin sjuuw'ad g'ad op zun kaojkesstââmp.*

Boerewijs'ede

1. Beter te laot dan over tijd.

2. Unne goeiem boer 'eej un dik wijf, un maoger pèèrd en unne zôôn op ut simmenaorie.

3. Wie un kuil graoft vor un âânder 'eet temînste werrek.

4. Ok ut beste pèèrd lao wellus wa valle.

5. Ge ken toch wel aajers'ete ok al'edde gin kippe.

6. Liefde gaod'êël diep..., seks mar un paor sentiometer.

7. Ut zijn oew'eige vlooje adde juuk'et.

8. T'is pas echt kouw adde hijsbere meej kole zie sjouwe.

9. Opa worre doede meej'oew'âânde in oew zakke.

10. Ast'er un vlieg op oewe kop zit, loste meej slaon niks op.

11. Agge mekaore nie mir wil zien, kende beter ut licht uit doen.

12. Maotig uw kindertal, denk aon ôônze snelheid.

13. Als de kat van'onk is izzur altij nog dum poes van de buurvrouw.

14. Gras groej niej'arder deur aon de sprietjes te trekke.

15. De beste stuurlui lôpe op de walle.

16. Komt de sneeuw tot aon oew kruis, blef dan mar liever t'uis.

17. Add'oew'âânde wast, blijven'oew voete vuil.

18. Al schudde nog zoow kloek, de leste druppel vald'altij in oew broek!

19. Waor un wil is..., ben'k weg!

Vervoeging van ut werrekwoord Zeike (urineren / zeuren)

Tegenw. tijd	Verleden tijd	Voltooid tegenwoordige tijd	
ik zeik	ik zeek	'k'eb	gezeke g'ad
gij zekt	gij zeek	g'et	gezeke g'ad
'ij zekt	'ij zeek	'ij eet	gezeke g'ad
zij zekt	zij zeek	z'eet	gezeke g'ad
ut zekt	ut zeek	ut'eet	gezeke g'ad
me zeike	me zeke	memme	gezeke g'ad
gullie zeike/zekt	gullie zeke	gullie'et	gezeke g'ad
zullie zeike	zullie zeke	zullie'ebbe	gezeke g'ad

Voltooid verl. tijd Vragende vorm t.t. Vragende vorm v.t.

'k'ad	gezeke g'ad	zeik ik?	zeek ik?
g'ad	gezeke g'ad	zekte gij?	zeekte gij?
'ij'ad	gezeke g'ad	zek't'ij?	zeek'ij?
z'ad	gezeke g'ad	zek zij?	zeek zij?
madde	gezeke g'ad	zeike me?	zeke me?
gullie'ad	gezeke g'ad	zeike gullie?	zeke gullie?
zullie'adde	gezeke g'ad	zeike zullie?	zeke zullie?

Alternatief 'ek gezeke g'ad? 'ak gezeke g'ad?

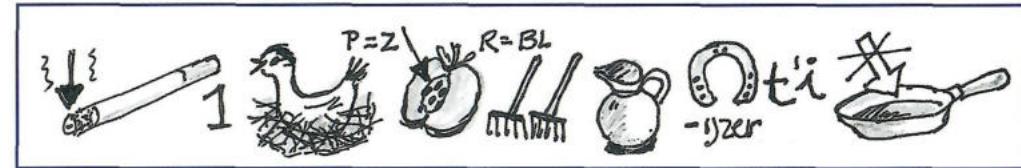
Onvoltooid tegenwoordig toekomstige tijd	'k mot zeike
Onvoltooid verleden toekomstige tijd	'k zouw motte zeike
Voltooid tegenwoordig toekomstige tijd	'k zal'ebbe motte zeike
Voltooid verleden toekomstige tijd	'k zouw'ebbe motte zeike
Voltooid râampzaolige tijd	'k'eb in mun broek gezeke g'ad!

Wa toepassingen

1. Agge mar nie leg te zeike dagge mot plasse!
2. Leg nie te zeike zeejt'ie en'ij zeek tege de Grôte Kerrek.
2. Naodamme zijn wiste stappen'emmen'êël wad'afgezeke g'ad.
3. Adde tege de wind in gao staon zeike worde zekers zeikesnat.
4. Zeejk'ut nie? T'is gèèf baomes, ut regut dadd'ut zekt!
5. *Asse pas getrouwd zijn, legge z'ammaol te zeiken'om un kind, tewijl ze naoder'âând over de kindere legge te zeike!*
6. *Ze moes zoow plasse..., meej dassen zat zeekse zeejse.*

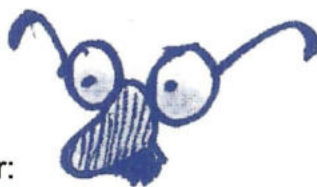
Reejbusse

Un vieze vette **QQQ**
 lag al daogen'aon t'inf **UUU**.
 'Wa zit ik toch te jeremie **JJJ**
 tegen'ut frete van al die **PPP**,
 zeejt'ie tege dun' **AAA**.
 'K'wouw dassen dur wa pinda **KKK**
 deur **DDD**,
 wâânt da's'êël goed vor tege de **WWW**.

Meeleeslesje

1. Dun Tiest is net t'rug van un grôte reis en leg meej zun vrouw Kuttoow in bed as de tillefôon gaot. 'IJ nimd'op en z'oord'um zegge: 'Dan motte bij de Murriene zijn'. 'Wie was da?', vroeg Kutrttoow. 'Oow, zeej dun Tiest, iemâând die vroeg of de kust vrij was'.
2. Ze zat zoow wijdbêens da'k tot in de nok van ut sirrekus kon kijke!
3. 'Bij mun geboorte kon'k kieze tussen'unne grôte leuter of un goej g'euge', zeej dun'Arrie, mar ik wit nie mir wadd'ak gekozen'eb'.
4. 'Ut leven'is verrekkes moejelluk', zeej Snolleke. 'Ôons vaoder is meej ôons moeder getrouwd, mar ik mot meej un vrimde trouwe'.
5. Dun'êene bejaorde tege dun'âandere: 'Jouw vogeltje ken zekers ok enkelt nog op zun zakske zitte of wa rond'ange?'. 'Nouw, zeej diejen'âandere: Ak mot plasse pak ik altij gewôôn un'âandje los vel..., daor zitt'ie mêestal wel bij'.
6. 'De jong zijn verrekkes lastig vedaog, zeej de schôôlmister, mar ik slaog me dur wel deur'êene!'

7. Dum Bart tillefeneerde meej dum brâândweer: 'Ellup, mun schôonmoeder wil van zes'ôog uit de raom springe..., mar me kenne de raom nie ope krije!'
8. 'Ik doeje wa'k kan', zeeje Sjaorel, en'ij deej niks!
9. Ze zegge da manne mar êên ding tegelijk kenne, mar tiete zijn ut bewijs, da z'ok meej tweeje dinge te g'lijk bezig kenne zijn.
10. Bij NAC liep Laozeroms kwaod naor dun'arbieter en riep: 'Eej scheits, waar is oewen'ond?' Die zeeje: 'K'eb ginnen'ond! Laozeroms zeeje: 'Wa..., blind, en dan ginnen'ond?'
11. Nardus leej meej un zwaore griep in bed. Klaozien tege dum buurvrouw: 'Dieje griep krijg ik nie, wâânt k'eb nog nooit niks van'um g'ad!'
12. Ôônzen'Erreman liet un kaaj'arde schêêt en 'ij zeeje metêên: 'Godverdegodver..., ut was zoow mooi aon ut geneze en nouw spring'ut wir'ope!'
13. 'M'adden'un zeuve gange dieneej bij dun Krist, zeeje Ôônzen'Adderie. Un buil meej friet meej un kwak menaize en zes blikke bier!'
14. Vrouwe die denke dadde liefde van de manne deur de maog gaot, 'ebben'iets t'ôog gemikt.
15. 'Me moge mekaore nie mir zien van ôôns vaoder', zeeje Âântwanetje en ze deej ut licht uit.
16. Ôôns Kummiel lopt'un beddezaak binnen'en wil un sterrefbed kôpe. Tuurluk vraog dieje verkôpert: 'Waorum in gods'ere naam?' 'Nouw, zeeje Kummiel, ik dènk da'k perschient dôôd gaoj'. 'Oow, zeeje dieje verkôpert toen: Add'ut nie zeker wit, kende beter un twijfelaor kôpe!'
17. Sjunnetje vroeg aon durre mèn: 'Oew'it unne kanniebaol, die zun vaoder en moeder'eet opg'ete g'ad?' 'Nouw, zeeje de Fôôns, ik denk un wees!'
18. Vroeger riepe ze van dum Bie-sijt bij NAC: 'Naojt'um d'rin Teejoow, ge bent'er s'nachs ok nie te lui vor!'
19. Wadde zekers nie wil'ore add'in bed leg te vrije: 'Schat..., ik ben t'uis!'
20. Ik zocht Jaonus bij de verrekes in de stal. Toen zeeje zun vrouwke: 'Dun dieje meej die pet op, da's ôônze Jaonus!'

Shi-néés-veh-laol-tjeh

Tong-Fih-Leh is al-lum-me vis-sel-sjong uit Kie-leh-gat en vang pa-ling in Laj-keh.

Al sins lah-ge-le sgool Tong-Fih-Leh ve-lief op Lek-kel-ding, meh glo-t'ang-mem-meh en wie-bel-kont. En Lek-kel-ding op Tong!

Mar Hang Wang, deh buul-jongeh î-sok ve-lief op Lek-kel-ding!

Hop moo-jeh dag Lek-kel-ding lop meh sji-wah-wah in Kah-lis-oek. Hang, on-dêl dun doh-ping, kò-mop blòm-mel an-lei-jen.

"Kwouw-kjou-wad!, lie-pie, Kwil al-leen Tong-zu-nen!", loept Lek-kel-ding en gao béh-veh en yang-keh!

Tong-Fih-Leh kom-mop lah-waj âf-stol-meh en slao-Hang Wang meh wah-tel-pom-tang op zun soo-deh-mie-tèl. "Hat-sjie-kah-deh, loep Lek-kel-ding, Sam-bal baaj?"

Hang is-oow pis-sig az-zun-èh-keh: "Lek-meh-lêêt-gof-fel-seh-gei-leh-têêf!"

'Jéh-sus va-meh-lâân-teh, riept'ie. Kwis-ni-wak-wouw en lop-lap weh.

'Fuk-oew-oh-poe-mar', loep Tong um-nah en pak Lek-kel-ding lek-kel-vas.

En ze deh-jèh-nut nog lang meeh me-kale!

Tong Fieleej is de zôon van dun'-èrreme visser Jonk uit Bredao, die altij zat te peuren'in ut Laajke.

Al venaf ut kakschôoltje was Tong vekikkerd op Lekkerding, un meske meej venallus en nog wa. En Lekkerding ok op Tong!

Mar dum buurjonge, Hang Wang, izzok mesjokke van Lekkerding.

Op'un dag lopt Lekkerding meej dur rot'ondje errugus wa te lôpe. Hang, gèèf haai, komd'op zunne brommert aonkakke.

"Kwouwkoew'ad, riept'ie. 'Klao mun'eige niej'aflebbere roep Lekkerding. En ze staot asmar te sjeeke en te moesjâânke.

Tong atta g'oord g'ad en en teglijkertijd slaotiej'Hang meej zun waoterpomptang bekâânst zun'arusus in! 'Motte nog wa?', vraog Lekkerding.

Hang is azzun'ekke en roept: "Genaode, genaode, mun broek zit vol sjeklaode!"

Hang schaomde zun'eige kepot en naojde dur vloekend tussen'uit!

亨京亮亂臺毫做亮!!!

Afgelôpen'uit!

En ze leefde nog lââng en ongelukkig!

Slimmerikke uit dum Barrenie van Bredao

Un tâândars in ut Ginneke,
trok de tâânde van un Baovels boerinneke.
Mar diej'ittepetit
'ad zon pèerdegebit.....,
dasse spetaon begon t'inneke!

Dur wazzis un vrouwken'in Traaje,
die 'ne knôop aon 'ne gullup zat te naoje.
Mar vor ut gemak
zat durre vent nog in 't pak
en die riep toen 'Gij bend'unne fraoje!

Un boerken'uit Teejteringe,
wouw ok is un verreke bespringe.
Mar oow wadd'un strop,
zonne knecht zatter al op,
dus moest'ie noggun'alluf'uurke wachte!

Unne potlôôdventert uit Stâampersgat,
die zelf un'êêl klein potloojerken'ad,
stallukte stêêds meer lekkere wijve,
mar om ze gèèf op te kenne schrijve
'att'ie liever un vulpotlôôd g'ad!

As in ut Schaomse bos, da duistere oord,
Un schrill geluid de rust verstoort,
dan kredde juuk, da's evident,
omdadd'in de Schaomstreek bent
en dum brônsroep van de schaomluis'oort

Unne Bredaonaor, die nie ââchter wouw blijve,
begon zun'eige Slimmerikke te schrijve!
'IJ maakte zun zinne nooit nie lang,
wâânt'ij was vuste bang
dadde leste zin nie klopte!

Oplissinge van de Reejbussse van pagina 5:
• Eej... mottle teej? Zak'ut effe zette vor dôns twee?
• As un vogel op zun nest zitte blijve kan, hoeft'ie niej'in de koekepan
• Oow jeetje, deez vogel ken alleên mar windaajers legge

JizzusvanMerâante.....

Oow Gottoowgottoowgottoowgottoowgottoowgottoowgot.....
Oowgottoowgottoowgot, Oowgottoowgottoowgot
Oow Gottoowgottoowgottoowgottoowgottoowgottoowgot.....
Ik zouw'ut'eus wel wille, mar ik wit niej'oe ut mot... (2x)

Kôôpziek

**Ik wor toch zoow moej,
a'k botschappe doej.
Of ik nouw gao naor Abbetijn,
bij d'Aldi of dum Plus mot zijn,
wâânt ik ben nondejuu altijd
da rotlijsje kwijt.**

'Aogelslag en pinnekaos,
appelmoes of paprikao's,
korrels vor de kattedak
en soep in un zak.
Zilleverriest, een kropke slaaj,
pleejepepier, gêêle vlaaj.....,
zit er korting op da brôôd?
Al slaode me dôôd.

**Ik wor toch zoow moej,
a'k botschappe doej.
Ik breng altij van da korveej
stêêds de vukkeerde dinge mee
en kom ik mee die spulle t'uis
is't'eibel in'uis.**

Roerbakgroente, kipsutteej,
'ondebroke, Pikwik teej,
bruine bône, maondvebâând,
un fles zonnebrâând.
Zilleverruitjes, 'aovemout,
tâândpusta, un kiloow zout.....,
wadd'eb ik nou uitgespaord
meej die bônuskaort?

**Ik wor toch zoow moej,
a'k botschappe doej.
Ik lôôp tusse die rekke door,
krijg bij zon hulpke gin g'oor,
en blijkt da niks is afgeprijsd
van mun botschappelijst.**

Trostomaote, wostembrôôd,
sjokelao meej'aozelnôôt,
groene zêêp, un negerzoen
un rijpe meloen.
Beejbiedoekskes, krentembol,
pepekoek, un keukerol.....,
da's wadd'ik van kwaojig'eid
in mun waogetje smijt.

**Ik wor toch zoow moej,
a'k botschappe doej.
Mar allus uit de kortingskrâânt
blijkt un'êêl grôôt mis-
verstâând,
dus lôôp ik van de weeromstuit
de winkel weer uit.**

**Ik wor toch zoow moej,
a'k botschappe doej.
En azzik t'uis ben aongelâând
ben'k illemaol afgebrâând.....,
dan roept mun vrouw: 'Mun
echtgenoot....., is un idiejoot!'**

Doe mar gewôôn! (Ruud v.d. Heijden – tekstbew. Theo Melis)

Wa motte gij bij de VVD, of op verkâânsie naor San Gosseej?
Doe mar gewôôn, dan doet'al gek genoeg.
Wa motte gij in un bjoetiefarrem, of meej un Rolex aon oew'arrem?
Doe mar gewôôn, dan doet'al gek genoeg.
Wa motte gij meej un Merseejdes Bêns, un tatoewaozje op oew'pêns?
Doe mar gewôôn, dan doet'al gek genoeg.
Wa mot jouwe footoow in de Priveej, waarom un bungaolow aon zee?
Doe mar gewôôn, dan doet'al gek genoeg.

Doe mar gewôôn (4x), dôôdgewôôn is meer as gek genoeg (2x)

Wa doet'ieje piersing in oew'lip, wa doet'ie goldkart in oew'knip?
Doe mar gewôôn, dan doet'al gek genoeg.
Waarom effekte in oewe kluis, un kaomerbreeje brêêdbeeldbuis?
Doe mar gewôôn, dan doet'al gek genoeg.
Wa motte daor op dieje gollufbaon, âachter al die ballen'aon?
Doe mar gewôôn, dan doet'al gek genoeg.
Wa motte gij in da bubbelbad, of meej zon glossie daomesblad?
Doe mar gewôôn, dan doet'al gek genoeg.

Doe mar gewôôn (4x), dôôdgewôôn is meer as gek genoeg (2x)

Waarom dieje krokkedilletas, die poenege persiejaonerjas?
Doe mar gewôôn, dan doet'al gek genoeg.
Waarom itte dikkels kaviejaor, en 'edd'un prieveejzangleraor?
Doe mar gewôôn, dan doet'al gek genoeg.
Wa doede gij in'un'êêmelbed, oew kaomer vol âântiek gezet?
Doe mar gewôôn, dan doet'al gek genoeg.
Wa motte meej zon feeslift doen, witte niks beters vor oew poen?
Doe mar gewôôn, dan doet'al gek genoeg.

Doe mar gewôôn (4x), dôôdgewôôn is meer as gek genoeg (2x)

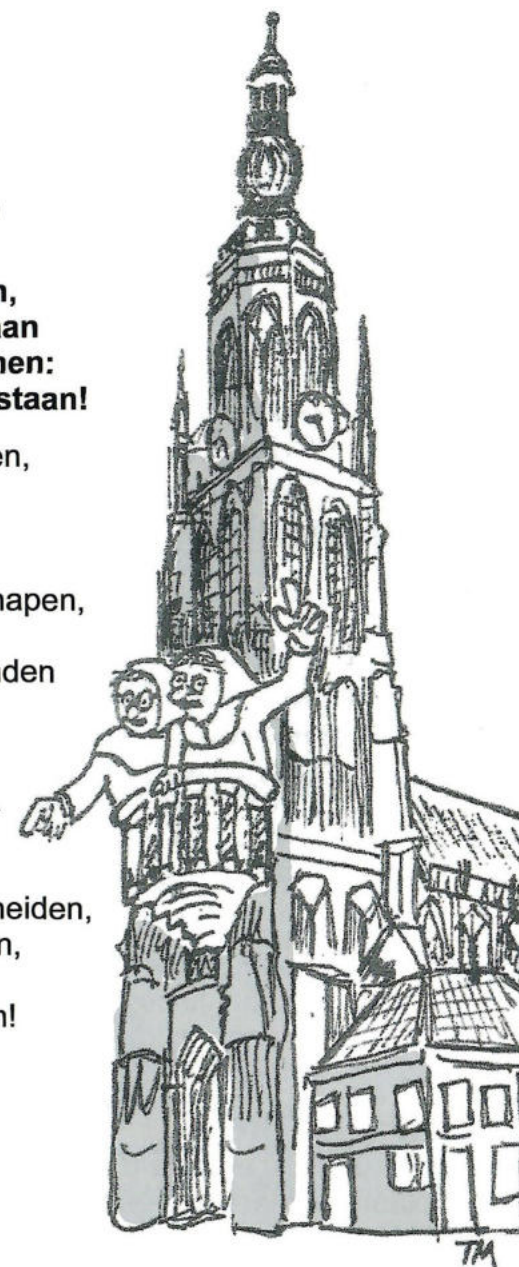
Aan de voet van de Grote Toren

Ik ben er als kindje geboren,
ik heb er gestoeid en gespeeld.
Ik heb er mijn hartje verloren,
ik heb er veel leed mee gedeeld.
En waar ik ook kom op de aarde,
al is het ook ver hiervandaan,
dan zal ik steeds aan je vertellen,
hoe het mij in Breda is vergaan!

Aan de voet van de Grote Toren, Heb ik vaak in gedachten gestaan 'K heb er dikwijls staan te dromen: Breda, waar mijn wieg heeft gestaan!

Ik droom van de singels en pleinen,
het park zo fleurig van kleur.
De porder in donkeren nachten,
de schillenman jofel van geur.
Ik hoor ze nog schreeuwen die knapen,
van mosselen fijn in het zuur,
het water dat droop langs m'n tanden
en m'n hartje geraakte vol vuur!

En komen er ook grijze haren,
de rimpels van zorgen misschien.
dan blijf ik zo fier als een koning,
en wil ik jou eenmaal nog zien.
En klinkt straks het klokje van scheiden,
al moet ik straks kreupel ook gaan,
Dan zal ik voordat ik ga sterven,
Nog een keer die toren zien staan!

PAUZE

'Oezittakot?

1. Kende meej unnem buiksprekert ok ruggespraak'ouwe?
2. Waorum zeure meide van 16 om un pèèrd en komme z'asse 17 zijn meej unnen'eejzel t'uis?
3. Waorum kend'oewe kop nie laoten'ange adde tot oewe nek in de stront zit?
4. 'Oe komm'ut dadd'in un goej'uwelk niemâând dum broek aon'eet?
5. Waorum nimde unne blinde.... geleiden'ond...., agge zelluf al bijna niks ziet!
6. 'Eejd'un verêëneging van vrâachtwaogesjefeurs ok veul'aon'âangers?
7. Kenne tweej dikke vedaolen'ok woorde krijge?
8. Waorum wil unne spiegiejaoter nie gestoord worre tijes zun werrek?
9. Madd'ok ABN praote op de Raoboowbâânk?
10. Izzut gezond omm'oe ziek te lache?
11. Kende gij unne slôtemaokert diej'ok vijvers maokt?
12. Waorum kende beter niks'ebbe dan illemaol niks?
13. Ken un gegeve pèèrd ok uit zun bek stinke?
14. Kende, azz'oew bêên g'ampetteerd is, op eigen'outje de straot oversteke?
15. Madde bij de Venieze, azzut licht uitvalt roepe: 'Kzie gin flicker'?
16. As niks aon teflon blijf plakke..., 'oe blijf teflon dan aon de pan zitte?
17. Waorum lôpen'eeroowien'oere'altij op naold'akke?
18. 'Oe'oud'un lielputtert op d'ôôgte?
19. Waorum doet'un vrouwke da mènstruweert dikkels net of dur neus bloejt?

Gelezen'in De Stem:

Gisteremorregen'ist'er un tweej pussôôns Sjesnao neergestort op un begraofplaots bij Merelsedrêêf.

De Belgiese reddingswerrekers'ebbe tot nouw toe 635 lichaome kenne berrege! Ze vewachten'un dubbelt aontal te kenne berregen'ast'er ok snachs ken worre deurgeworreke!

Afval schaaje

Ut mot gadver toch nie gekker worre. Van de geminte kree'k onderlest unnem brief waarin ston dammen'ut afval wir op unnen'âândere munnier moesse gaon schaaje!

Witte nog 'oe daddut was?

Irst moeseme al ut afval in zinke emmers kwakke, later in plestieke zakke prakke en nog veul laoter in groene kutteeners laote zakke.

Vor biezondere dinge, zowas unnen'ouwen'ootoow, un leejdiekâânt of dun urn met oew schônmoeder kunde naor de gemintelukke-stort. Bende daor wellus gewist?'Ele grôte kutteejners vor kutton, 'outer,pempers, bakstêne, hijzer, glas, ènzooovors.

Vor t'uis izzut nouw ok wir âânders geworre. Groene plestieke kutteeners meej unne gekleurden deksel en de kleur gifd'aon as wa dadder'in mag gooje.

Mar oe motta nouw adde kleureblind ben net as ikke. Vor mijn zijn alle deksels grijs. Onderlest wilden'ik wad'ouwe krâante weggoeie, tilde de vukkeerde deksel op en wer bekâânst opgefrete deur de maojen'en de wepse. Ge kun toch meej unne witkwast meej grote letters dropzette watter in mot?

Kunne ze nou gin braille op die deksels drukke?

Sommigste mènse motte wel 100 m. lôpe meej die kutteneers, meej as gevolg ekstraoslijtaozjen'aon'oew schoenzôle.

Ut schijnt da blaauw vor pepier is, groen vor eetusrasten'en tuinrommel en hoeranje vor plestiek en vepakkingen. Dinge die ut licht nie kenne vedraoge motte onder de grond, mar daor edde dan wir un paske vor nodig.

Vroeger ging da veul gemakkelukker. D'ouwere mènsen'adde nog gin mobieltje, waarop dadde kon zien 'oeneer zen'ut vuil op kwaomen 'aole. Da ging op ut g'oor. Elleke wêek kwamt'er êene lâangst meej pèèrd en waoge en riep knoer'ard: 'SCHILLEMBOER'. En wa dênkte van dum bullemboer: 'OUWE BULLEN'EN KNIJNEVELLEEJ' Adde bij dum bullejôôd wad'ouwe bulle inleverde kreejde somst kuiketjes kedoow, geverfd in alle kleure. Da bleken âächteraf ammaol 'aontjes te zijn, wâânt plofkippe bestonne toen nonnie.

Ik flicker vetaon allus mar in dum poort!

Slimmerikken'uit dun biechstoel

A'k in dum biechstoel mun zonde belijd,
ebbik dikkels gèèf veul spijt.
Mar dan zie ik dieje kop van munneer pustoor,
En dan stel ik mijn dun duuvel voor
en dan vink'ut wir zonde van de tijd!

Inplek van d'absolusie en de zege
e'k van de pustoor ut schûfke gekrege,
omda'k naost dum pot'eb gepist
toen'k naor d'oere was gewist,
daor kon dieje sjeloersen'aop nie tege!

Nog tweeje gouw'ouwe

Ut was winter en veul kouw in Traaje,
omdadde wind uit ut'ooste kwam waoje,
Ut vroom dur zoow zwaor,
dadde kleermaokers daor
onder de dekes lage te naoje!

Nao lââng'aorzele gong Jaonus teslotte
meej zonne kepotte voor'uid naor graozie'Otte.
De sjef zeej daor toen:
"Ik ken der'ier niks aon doen,
daor zulde meej naor ut Sikkenaosiejus motte!"

Botschappelijsje vor'adde naor de stad mot.....

De Mart:	ut Gemint'uis:	de Smartsjop:	Bij dum pliesie:
1 zak doeke	2 zakke wassers	1 kwak zallever	3 kiloow meter
1 bak visse	5 uur werreke	2 koppe snellers	2 flesse trekkers
1 kop spijkers	4 m. opnemers	1 bos neger	3 voet zoekers
1 pan 'aoring	1 blok nôôt	3 bosjes manne	1 plak bâând
6 panne koeke	1 pot lôôd	1 lepel traon	1 rij eksaome
1 zak kamme	1 pak êêzel	1 fles opener	1 serie
1 zak'amme	1 bus 'okskes	8 bolle kwêêkers	moordenaors
7 mijl slaorze	1 baol dag	5 busse teej	2 paor delulle

Instruksies Drijvin Pinoowtoowmaat

Vor Kerels

1. Wachte meej oprije tot dun oowtoow voor'oe klaor is.
2. Oprije, raomke opedraaije en pinne.
3. Rustig wegrije.

Vor Frommes

1. Pebeer vlak lâângs de pinoowtoowmaat rije.
2. Start oewen'afgeslaoge moowtor wir.
3. Rij un stukske trug zoow dadde persies bij de oowtoowmaat staot
4. Draaj ut raompke ope van de bestuurder. Ut linker dus.
5. Zoek in oew'âândtaske oewe pinpas.
6. Nimd'oewe meek-up en sjek die effe in d'achteruitkijkspiegel.
7. Pebeer de pinpas in de goeie gleuf te stoppe.
8. Doe ut linkerportier ope om dichterbij te kenne komme wâânt ge stao te ver van d'oowtoowmaat af.
9. Pebeer nog unne keer om de pas in de gleuf te stoppe.
10. Oewe pinpas d'ruit'aole en omdraoje.
11. Zoek in oew'âândtaske naor oewen'agendao waor dadde op d'irste bladzij oewe pinkode ed geschreve g'ad.
12. Toets oewe pinkode in.
13. Druk op afbreke en druk nouw de goeje kode in.
14. Toets ut bedrag in wadde wil opneme.
15. Sjek nog effekes oewe meek-up in d'achteruitkijkspiegel.
16. Nimd'oew geld uit de laoj.
17. Zoek in oew'âândtaske oew pottemunneeje en stop ut geld d'rin.
18. Sjek nog effe oewe meek-up vor dadde wegrijdt
19. Rij twee meter naor vore.
20. Rij wir achteruit trug naor de pinoowtoowmaat.
21. Nimd'oewe pinpas uit d'oowtoowmaat
22. Zoek in oew'âândtaske naor oew pottemunneeje om oewe pas in te stoppe.
23. Sjek nog un kirke oewe meek-up.
24. Start oewen'oowtoow wir naodadd'oewe motor is afgeslaoge.
25. Rij rustig naor de volgende bestemming.
26. Zet nao vier kieloommeter oewen'âândrem dur'af.

Aonmekaoreschrijfsels

Wamottadaor?
Daddakmottewete
Åkdagewetenadgad
Eddegijaltetegad?
Achdawildikkelstonnikszegge
Wasterdavorênedundiejedaor?
Zoowlusikkernogwelêêne
Gezouwd'oew'ôgeniegelôve
Daddisternunêênevorfijfsente

Damokkokebbe!
Kwisniemirwawawas!
Laomijnmarlekkerlegge!
Okkaddebukt?
Benvanmunnenapperepoo
Damommeniejemme
Zwitzakzaaj?
Dreddummesokal
Kwisniemiroedakkutad!

Ut mag ginne naam'ebbe

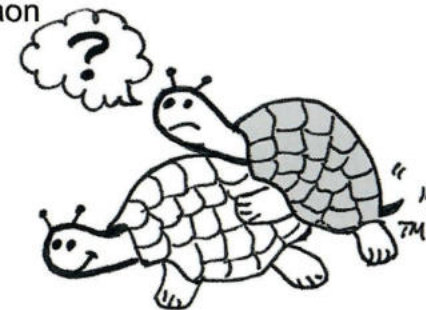
Ge komd'op un feesjen'en iemâând stel zun'eige voor as Cor de Rooij. 'Korderooj?' dênkte, ge gift'um un'âând en zegt 'Rips Fluweel' 'Zeg mar Rips' kend dan ok nog zegge. Dus, add'oew'eigen'aon iemâând voorstelt, mot'uitkijke dagge nie vor verassingekom te staon! Onderstaond lijsje is unne leidraad vor agge naor un feesje gaot.

G'oort:	Zeg dan:	G'oort:	Zeg dan:
Mart de Laor	Bonnie Faosiejus	Piet Aogeras	Aorie Stôôtles
Piet de Lèèr	Sjaok Ket	An Dijvie	Peter Seejlie
Tôôn Ladder	Geej Sleutel	Bet Steej	Annie Meermêske
Roos Vizeej	To Maot	Ben Ziene	Stenlie Mes
Teeja Traol	Anna Kroppepus	Marie Jo Net	Ko Pie
Aâns Jo Vis	Tôôn Nijn	Klaor Isse	Ab Ortus
Kor Net	Bas Gitaor	Ko Kut	Lies Breuk
An Aol	Ko letus	Ko Pulere	Lies Bos
Mien Aoret	Jo de Smiegel	Kor Selet	Jo de la Hietie
Okkie Bal	Ko Kosnôôt	Danny Bloe	Cor Gonzowla

Littenie van

Mie Toe

IJ ken nie van de vrouwkes afbljive
Ut liefst zouwtie z'amaol 'opschrijve
Stout gewist, dan kende biechte bij unne witte paoter
Mar wor in godsnaom ginne vrouwen'aoter
Me doen allus âândersom vetaon
De vrouwkes gaon ââchter de mannen'aon
Laot de vrouwkus tot mijn kome
Ok al ben'k al un paor kere genome
De Saorel is unnen'echte vlerrek
Mar wel Vriend van de Grôte Kerek

Oow... Gottegot

K'eb kalleknaogels aon munne voet
Mar ok remspore in mun ondergoed
Struikelen'over losleggende traproeije
Mun neusaore blijve asmar groeje
Etnafenuize, Kwattasedaote, Lodelien
Ammaol'iele z'ut vor gezien
Da gaod'ok gebeure meej deez kerrek
Die is allââng nie mir zoow sterrek
Straks flikkert'ie nog in mekaor
Dus word gauw vriend vor € 25 pur jaor

Leve de lol

Oew taanders plakke meej kukkiedent
Zonder verdôve koss'ut ginne sent
Elleken dag te biechte gaon
En niejeerluk vetelle wadd'ed gedaon
Korsluiting in oew g'oorapperaot
Aweer un fietspad mar nouw in de Ginnekestraat
Vandaag brengeme veul geld bij mekaor
Wij vinne dadd'un geweldig gebaor
Maar stao direkt nie metêên paf
Want dan gao zekers ut dak er af!

**Da gullie dur waore vonneme fijn
Bedâânkt naomes Terrepetijn en Sjaggerijn**

De Paoters danken:

Dun Swies	voor het op unieke wijze handhaven van de orde in de kerk en het aandragen van bier voor de Paoters,
Ut Gedemt'Aovekoor	voor hun ongedwongen sonore zang
Het GAK Trio	o.l.v. Henk van der Maaten, Mart Jacobs, Pieter Talboom en Bart Goosen voor de zaligmakende begeleiding van het koor,
Het orkest 'Aogse Bluf	voor hun sprankelende instrumentale ondersteuning,
Stichting Dun Vuilen'Oek	voor de zo enthousiast geleverde hand- en spandiensten, en
Angela v.d. Stoep	van De Studio Breda voor de geweldige grafische ondersteuning.

Jao, toen was ut mis...! (Twee ogen zo blauw)

**Jao, toen was ut mis..., jao, toen was ut mis...,
eerst was ut raok en daornao gong ut mis,
jao, toen was ut mis!**

1. Toen ik twintig mejoen'ad gewonne mee' un lot uit de Staatsloterij, zeej ik: 'Vrouw, gaod' oew koffers mar pakke', nouw, da mèn's wer toen 'êêl errug blij. Toen ze vroeg: 'Waffer klere mo'k pakke, zeg mijn nouw is waor gaon we naor toe?', riep ik: 'Da ken mijn echt niks verrekke, adde mar op-rot...., tot ziens en'oudoe!'
2. Nao dun'optocht ston ik wild te plasse tege de trappe voor ut stad'uis. Klopt un pliesieagent op mun schouwer, en ik zeej: 'Oud' oew'âanden'is t'uis!' En ik draojde mun'om azzun'ekke, tewijl die klep strak naor mijn keek... En 'ij'ad dikkels nie in de gaote, dak'um recht op zun dienstschoene zeej!
3. Toen un zatlap mijn êêns wouw versiere, kreeg ik baole van da soort gespuis. Ik zeej: kom mar naor mijn toe venaovut, wâânt dan ist'er bij ôons niemâând t'uis! Staot die vent opgefokt 'snachs te belle en bonkt'ard op de deur van'ôons'uis. Ja toen'ad ik'um echt goed te pakke..., wâânt ut klopte, dur was niemâând t'uis!

Bredaose Medlie...!

'Alluf dood naor Takkenesse,
In un ouwen'ââmbelââns
K'ebun strontjen'aon mun'ôge
Ôons'Merieken'eet veul sjââns
Oow ge wittet dikkuls tonnie
Munnen'âângplâânt is gaon staon
Meej un Kwatta in oew'bakkes
K'ebun drollevanger aon
Unnem bukkem ken nie zwemme
Mun weejseejeend die is lôps
Wadd'eet da mokkel gève memme
Kop nouw mar iets goejekôps!

Meej oewe joekel in ut Valleke
Un'akketâânt meej un toepet
Gimmelestieke bij Liedwienao
K'leg meej Angienao in mun bed
Ôons kakkenesje meej un pemper
Da knijn is lekker klaorgemaakt
Makk'oew'effe lekker pakke
K'ben mun meske kwijtgeraokt
De ginnekelôog zagge gin gat in
Bende nouw immaol benukt
En ut spaauw komd'in mun bakkes
K'zie oe gèren'agge bukt!

Op un'âander legge slaope
Meej'un lekstok in oew'âând
Ut sterref van de perrewepse
Wippen'op ut Witte Zâând
Un'âântiekrist die lus gin frietjes
Da pak stao beter agge zit
Ik'eb platjes in mun lieze
Kukiedent vor mun gebit
Dad'illestiek da ken verrekke
Akneej, k'eb ginne puustekop
En'ut Pijpen'uis mot blijve!
'Outer nouw is over op!

Laomarwaoje.....!

(Daar komen de schutters)

**Nouw magt'ie der'uit en
nouw kwekt'ie nog!
da's nie de mijne,
da ruukte toch!
IJ's van un'âander,
peschient wel van jouw,
dus lao mar waoje,
wa nuk'ta nouw!**

Ik moes vor d'irste keer
naor un jaordag bij mun meske,
ik zat naost ome Peer
meej'un pilsken'uit un fleske.
Toen liet oom Peer un schêêt,
zo'n'êêle vieze gore,
en zeej toen kaomerbrêêd,
dadd'iederêên 't kon'ore:

Ik gong naor ut Lusiejao,
waor Zopoe leg te wône,
wâânt om de zoveul tijd,
mott'opoes toch veschône!
Ik deej ze in ut bad,
En toen ze lag te weke,
liet z'unnen'arde wind,
en zeej toen uitgestreke:

In d'ouwe Kattedraol
dun Deke ston te preke....,
un knetterende schêêt
'ôonz'ammaol deej vebleke!
En Jezus aon ut kruis,
da daor in ut'oksaol'ing,
die riep toen'êêl kwâânsuis:
oow goffer, wadd'un dwaoling!

Ut Lied van Zieke Fôons

(En waarom zouweme treure)

En waarom naor dun dokter,
ik voel mun'eige goed.....,
allêênig'ek'un lôôpneus
en't schompus in mun bloed.
Akneej, k'eb ginne puustekop,
mar wel'ne roojen'ond,
koorsbleinen'aon mun lippe,
mar vedders ben'k gezond!

K'eb las van konstipaosie
en van zwaorlijveg'eid,
un strontjen'aon mun 'ôge,
ik schijt mun'eige kwijt!
Veul las van snotterkaojkes,
en pukkels op mun kont,
vekrââmping van mun'aonus,
mar vedders ben'k gezond

K'eb platjes in mun lieze,
un'aongelaoje tong.
K'eb vas wel un vezakking,
k'ben ok nie mir zoow jong!
T'ôôg klosterolge'alte
kom zekers van ut sond,
un lintwurrem in mun dèrreme,
mar vedders ben'k gezond

Un slaojbêên en un pad'ôôg,
un bladder op mun kop.
En dikkels mo'k ok spaauwe,
'kender nie mir tegenop!
spataojers op mun'ukke,
un'afgezakte kont,
me memme die gaon'âânge,
mar vedders ben'k gezond!

Lâângstââchtere...!

(Vullensiejao)

Gaod'in Braobâânt erregus op bezoek
Dan zit de vordeur dikkels om dun'oek
Dan blêfde mar staon draole
Azzunnen'ond die'eet gepoept
En stêêds meer gaode baole
Toddattur iemâând roept:

Lâângstââchtere.....

Adde dikkels un hontsteejking'et
Motte van dun dokter gaauw naor bed
Dan kredde wir wa laoter
'ne zetpil tegen'ut lêêd
En nimden'um in meej waoter
Dan ellup'ut vor gin rêêt:

Lâângstââchtere.....

Dieje lintwurm in mun derremegestel
Die wer asmar grotter en groeide snel
Mar ut zouw um gaauw berouwe
Wâânt nao 'ne klismaospuit
Toen kont'ie ut nie mir 'ouwe
En naojde dur tussenuit:

Lâângstââchtere.....

K'liep deur d'Alstraot, meej mun nicht
En bij de Venieze was dun deur
nog dicht
Ik ben toen omgelôpe
ik kon gin flikker zien
En un boveraom gong ope
toen riep dur wel tien:

Lâângstââchtere.....

